

дітьми: специфіку вікового розвитку, якісну своєрідність обдарованості, специфіку колективу, в якому навчається обдарована дитина, тощо. Розвиток обдарованості може бути більш ефективним при дотриманні певних умов, а саме: гуманізації сфери спілкування з однолітками та дорослими; надання можливостей реалізації творчості та фізичної активності; створення для дитини ситуації впевненості в собі тощо.

Родина відіграє найважливішу роль у формуванні мотиваційних факторів, системи цінностей, особистісних рис тощо, у створенні конкретних умов життя дитини; може як стимулювати, так і негативно впливати на процес розвитку обдарованої дитини. Неабияке значення для розвитку дитячої обдарованості має оточення дитини, яке поважатиме її як особистісну цінність, намагатиметься зрозуміти і підтримати дитину у процесі пізнання, не обмежуючи при цьому внутрішню свободу дитини.

Адекватне навчання і розвиток, моніторинг, який спрямований на виявлення якісної своєрідності обдарованості і факторів, що безпосередньо впливають на її розвиток, психокорекція, профорієнтаційна робота і наступна допомога в працевлаштуванні обдарованого учня дозволять з найменшими витратами ефективно реалізувати властивий обдарованій дитині творчий потенціал.

Е. Г. Кобзарь

УСЛОВИЯ РАЗВИТИЯ УСТНОЙ РЕЧИ УЧАЩИХСЯ

В последнее время остро стоит проблема развития устной речи младших школьников. Проблема эта обусловлена тем, что в 1-й класс поступает все больше детей, которые не умеют рассказывать, не умеют передавать свои мысли. Впоследствии такие дети с трудом осваивают технику чтения, а плохо прочитанный отрывок невозможно хорошо рассказать. Обыкновенно эти пересказы сводятся к передаче прочитанного в тех же выражениях, а дети, имеющие хорошую память, пересказывают слово в слово, как в книге. Именно из-за несформированности собственной устной речи дети вынуждены заучивать тексты

учебников по любому предмету и в классе на уроке воспроизводить заученное. Такие пересказы представляют собой задачу, непосильную для детей, и потому превращаются в механическую нелюбимую работу, во время которой не работает ум ребенка и не развивается способность овладения устной речью.

Практика показывает, что нужно создавать на уроках и во внеурочное время условия, которые будут способствовать успешному развитию речи учащихся. Дети со слаборазвитой речью на уроках склонны больше слушать, чем говорить, а *первым условием* развития речи учащихся как раз является создание ситуаций, вызывающих у школьников потребность высказываться, желание и необходимость что-то сообщить, обменяться мыслями.

Второе условие хорошей устной речи заключается в обстоятельном знании предмета речи и вдумчивом к нему отношении, то есть наличии содержания, материала, того, о чем нужно сказать.

Третье условие успешного речевого развития – вооружение учащихся средствами языка. Детям нужно дать образцы языка, создать для них хорошую речевую среду.

Все эти условия успешно обеспечиваются программой развивающего обучения, где широко используются парная и групповая формы работы и формируется умение быстро находить нужные слова.

Опыт работы показывает, что при создании и соблюдении перечисленных условий речевого развития учащихся к третьему году обучения у плохоговорящих детей развивается способность к овладению устной речью.

О. А. Коваль, М. В. Коченгіна, Н. С. Ярмонова

ТЕНДЕНЦІЇ В ІГРОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ 6-РІЧНОГО ВІКУ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Ігрова діяльність є провідною діяльністю дітей від одного до шести років і має велике значення для розвитку дитини дошкільного віку. Проте спостереження за ігровою діяльністю сучасних